

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 17 Grudnia v. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński, przesłał do Redakcyi, dla umieszczenia w Kuryerze, na y wyższy JEHO CESARSKIEY MOŚCI reskrypt, w brzmieniu następującem:

„Do Pana Woiewnego Litewskiego Gubernatora.

„Wśród pieczołowitych starań o dobro narodów, od Opatrzności Najwyższej Mi powierzonych, otrzymałem doniesienie o buncie, wynikłym w mieście Królestwa Polskiego, Warszawie. Tłuszcza buntowników, zapomniawszy na świętość wykonanej przez nich przysięgi, w zuchwałem usiłowaniu swoim, zrobiła to miasto teatrem buntu i anarchii.

„Przedsięwziąwszy stanowcze i dzielne środki do uśmierzenia buntowników i do przywrócenia spokojności i porządku, tak występnie naruszonych, zupełnie jestem przekonany, że Szlachta i wszystkie stany gubernii, sąsiednich Królestwu Polskiemu, w zupełności dzielą ze wszystkimi wiernymi synami Rosyji, sprawiedliwą niechęć ku zbrodniczemu burzycielom powszechney spokojności.

„W tym przekonaniu Rozkazuję W Panu, obwieścić w powierzonych W Panu Guberniach, iż w obecnych okolicznościach, wszyscy i każdy z mieszkańców tych Gubernii powinni rzeczą samą okazać swoją wiernych poddanych gorliwość ku Tronowi i Ojczyźnie, bezwarunkową uległość środkom przez Rząd obranym, przez pilne zachowanie spokojności i porządku, i ścisłe wypełnienie wszystkich obowiązków, prawami przepisanych, przez co zjedną oni sobie podwójne prawo do Moich względów i szczególnego zadowolenia.

„Jeżeliby zaś, nad spodziewanie, ktokolwiek, zapomniawszy na święty obowiązek przysięgi i sumnienia, okazał działania, przeciwnym zasadom, ten, bez żadnego wyłączenia, iako burzyciel powszechney spokojności, ulegnie niechybnie odpowiedzi, podług zupełney surowości praw Polney Kryminalney Księgi, i majątek jego będzie skonfiskowany.

Na oryginalne własną JEHO CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano tak:

N I K O Ł A Y.

St. Petersburg 7
grudnia 1830.

Zgodność z oryginałem poświadczył Litewski Woiewny Gubernator Rzymiski-Korsakow.

Zgadzał Ober-Audytor Sumin.

Sankt-Petersburg dnia 7 grudnia.

W przeszłą sobotę, w uroczysty dzień Imienia JEHO CESARSKIEY MOŚCI, o godzinie 11 zrana, zjechali się do zimowego pałacu Członkowie Najświętszego Synodu, Damy Stanu i Freyliuy, Członkowie Rady Państwa, Sekretarze Stanu, Senatorowie, urzędnicy Dworu pierwszych dwóch klas, znajdujący się tu gwardyi i wojska Jenerałowie, Sztabs i Ober-Officerowie, i wszystkie znakomitsze osoby płci obojczywstę do Dworu mające. O godzinie 11 zbrali się do Ich CESARSKICH MOŚCI do wewnętrznych apartamentów, Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI. Następca Tronu, WIELKIE XIEŻNICZKI, WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWEŁOWICZ, Ich Królewskie WYSOKOŚCI: XIAŻĘ Alexander Wirtemberski z XIAŻĘM Marygą i XIAŻĘTAMI Wirtemberskiemi, oraz JAŚNIE OŚWIECONY

XIAŻĘ Piotr Oldenburski, i razem z Ich CESARSKĄ MOŚCIĄ udali się do Wielkiej Nadworney Cerkwi dla słuchania świętey Liturgii, którą odprawiał Kapelan *Krynicky* soborem. Powracając z Cerkwi, Ich CESARSKIE MOŚCI raczyli przyymować powieszowania zagranicznych Ministrów w pokoju Dam Stanu, a wszystkich innych Osób w gościnnym. Po nabożeństwie mieli szczęście być przedstawianymi Ich CESARSKIM MOŚCIOM, pełnomocnik do interesów północno-amerykańskich Zjednoczonych Stanów, P. Kle, iseneralny konsul Wirtemberski w Rosyji Graf *Miller* i Szehistajskiej Sekty Muszteim (arcy-kaptan) *Agamir-Feta*. O godzinie w pół do drugiej NAYJAŚNIEJSZY PAN uszczęśliwił nas y miłości w szym Swoim odwiedzeniem P. Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego *Dybiecza-Zabatkańskiego*, którego zdrowie, na pociechę całej stolicy, widocznie się poprawia. Wieczorem całe miasto było oświecone. (G.S.P.)

JEHO CESARSKA WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ; pod dniem i terażniejszego miesiąca, donosi CESARZOWI JEGOMOŚCI, iż JEHO WYSOKOŚĆ tego dnia wszedł do gubernii Wołyńskiej, przebywszy Bug pod miasteczkiem *Włodawą*, ze wszystkimi wojskami Gwardyi Rosyjskiej, które się w Królestwie Polskiem znajdowały.

Zdrada i wiarołomstwo więksey części wojsk polskich, odjęły JEHO WYSOKOŚCI wszelką możność pozostania dłużej w Królestwie, i zmusiły do odwrotu, który został wykonany przez Puławy i Lubartow.

JEHO WYSOKOŚĆ dodaje, że w chwili wysłania tego doniesienia, przybyli do JEHO WYSOKOŚCI z Warszawy, iadący do St-Petersburga, Minister skarbu Królestwa Polskiego XIAŻĘ *Lubecki* i Hrabia *Jezierski*, poseł na seym.

— Oprócz tego doniesienia, umieszczonego we wszystkich gazetach sankt-petersburskich, w *Journal de St. Petersburg* czytamy ieszcze: „Zawczora, dnia 6 t. m., NAYJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ otrzymał od Jenerał Adjutanta, Barona *Rosena*, dowódcy 6go korpusu piechoty, rapport pod dniem 1go grudnia, donoszący, że ten jenerał miał honor otrzymać od J. C. W. CESARZEWICZA, list własnoręczny, podług którego J. C. W. znajdował się w *Lubartowie*, z wojskami, które pozostały przy osobie JEHO WYSOKOŚCI; że z tamąd JEHO WYSOKOŚĆ CESARZEWICZ szedł do *Włodawy*, i spodziewał się przeysć granicę i weysć do gubernii Wołyńskiej dnia 1go lub 2go grudnia. List J. C. W. nie zawierał żadnego więcey szczegółu.

„Środki, zalecone przez CESARZA JEGOMOŚCI, wykonywane są na wszystkich punktach z należytą gorliwością i z największą, iak tylko można, czynnością.”

ANGLIA.

London dnia 27 listopada.

Na wezwanie hrabiego *Darnley*, odbyło się w *Rochester* zgromadzenie, na którym znajdowali się Lord *Clifton*, niektórzy urzędnicy, okoliczni właściciele i wielka liczba żołnierzy okręgowych. Postanowiono zgoda nie używać żołnierzy okręgowych (*yeomanry*), ponieważ są nieududzy, i że władza cywilna dostateczną jest dla utrzymania porządku, oświadczone razem, że dzierżawcy nie są w stanie dobrze opłacać rze-

mieślników, z tey przyczyny, że sami są obciążeni podatkami i dziesięcinami, i że sama tylko reforma parlamentu może podać im do tego środek.

— *P. Hunt* w tey chwili przebiega hrabstwo, które poniosły klęskę od pożarów, zachęcając ubogich rolników i rzemieślników, aby byli spokojnymi i aby się wstrzymali od wszelkich czynności gwałtownych. Mowy jego zdają się być skutecznymi.

— *Jenerał Bourmont* mieszka z trzema swemi synami w *Hampstead*, blisko Londynu; najął on na czas nie iaki dom w samym Londynie.

— *Scotsman* wyrachował, że zaprowadzenie pojazdów parowych między *Liverpool* i *Manchester* uczyniło niepotrzebną usługę 168 koni i 1512 ludzi.

— Według listów prywatnych z *Lizbony* pod dniem 13, minister skarbu otworzył pożyczkę dwóch milionów milreisow na szósty procent.

— Osada rzeki Łabędzicy ma już swoją gazetę, ale nie ma jeszcze druku: gazeta jest pisaną i kosztuje półtora szylinga. (*J.d.S.P.*)

Londyn dnia 30 listopada.

Papiery publiczne: Konsolidy, 82 $\frac{1}{2}$; rossyjskie, 96; hiszpańskie, 15 $\frac{1}{2}$; meksykańskie, 37 $\frac{1}{2}$.

PARLAMENT.

Na posiedzeniu izby parów, dnia 25 listopada, *Lord Durham* złożył nowe petycje parafii londyńskich, o zniesienie nowej policyi; *Lord King* złożył petycję rady miasta *Londynu*, względem reformy parlamentu. Z okoliczności podania innej petycji o reformę reprezentatyi Szkocyi, *Lord King* uczynił uwagę, iż 55 członków parlamentu, ze strony Szkocyi, zostało obranych tylko z liczby 3,000 elektorów.

Na posiedzeniu izby parów, dnia 26 listopada, kilka uwag *Hrabiego Grosvenor*, który złożył petycję o reformę parlamentu i zniesienie niewoli, dało nowemu lordowi kanclerzowi, *Baronowi Brougham*, okoliczność do przemówienia pierwszy raz: „Milordowie, rzekł, spodziewam się, iż nie wielu z WPP. a nawet z tych, którzy bardzo mało znają mię i tylko z imienia, osądzi mię za zdolnego, w iakiémkolwiek zostawałbym położeniu, odmienić widoki i zdania, zasady i chęci, tyjące się dwóch wielkich kwestyi ekonomii i reformy, które zawsze były, a teraz są bardziej, niżeli kiedy, nader ważnemi dla dobra i charakteru kraju naszego. Mało osób mogłoby mieć mnie w podejrzeniu, żem ostygł w gorliwości, z jaką statecznie usiłowałem, kwestye te przeprowadzić do zaspakajającego i chwalebne go rozwiązania. Smutną dla mnie jest rzeczą, iż: gdy jeszcze pierwszy raz zwracam do WPańów moję swoją, widzę się być zmuszonym mówić o tak mało znaczącym przedmiocie, jakim jest moja osoba. Jeślibym tego nie uczynił, zdawałoby się, że mam obawę wyjaśnienia moiego postępowania i zamachu, ieśli tylko można zamachem nazwać to, co przeciw mnie knowano. Oświadczam więc raz na zawsze, iż jestem obojętny na to wszystko, co o tey rzeczy powiedziano w innem miejscu. Nie dziwię się bynajmniej, iż człowiek szanowny, zacny nawet przez swoje wiadomości i swoje talenta, mógł, z powodu nieznaomości rzeczy, pomylić się względem pobudek moiego postępowania. On i przyjaciele jego mogli, równie jak i ja, dziwić się nad moim wyniesieniem; to zatym ich podziwienie nie zdumiewa mię: gdyż sam je podzielam. Również wielkim było dla mnie dziwem, gdy, pomimo mey niechęci odmówienia reprezentacyi hrabstwa *York*, i przeyścia do tey izby, uyrzałem się, w ostatniej chwili, zmuszonym do ustąpienia. Powtarzam, iż dotąd o opuszczeniu krzesła w izbie niższej myślałem tak mało, jak mało teraz myślę o powrocie na miejsce, z którego mię sprowadziło wyniesienie moje, uczynione mi z łaskawości Króla. Co mnie najbardziej zaslepiło na widok moiego wyniesienia, nie były to omamienie próżne, które jemu towarzyszą, lecz nadarzona mi przez nie sposobność, iż, w służbie Króla mojego, będę mógł pożytecznie służyć dla kraju, i ta właśnie pobudka skłoniła mię do proszenia o jedno z tych miejsc najwyższych, i z większą, niżeli inne, pia-

stowanych dumą, do których tylko może wzdychać poddany angielski.”

Na propozycyę *Lorda Lyndhurst*, drugi raz podano do odczytania bill względem reencyi; w następny wtorek, powinien on przeyść przez ieneralny komitet izby, a zatym kompletnie też będą na ten dzień zwołanymi lordowie.

— W izbie niższej, *P. O'Connell*, dnia 25, otrzymał upoważnienie na podanie billu zabezpieczenia darow miłosiernych, oraz zapisow testamentowych, zrobionych przez katolików w Anglii, a w szczególności, w *Wallii*. Izba odłożyła swoje posiedzenie na dzień 30 listopada.

— *Xiążę Sussex* został obrany na prezydenta towarzystwa królewskiego umiejętności.

— Nowe ministeryum zniósło urząd wicepodskarbiego Irlandyi; połączenie biura handlowego z mennicą czyni także znaczną oszczędność, nie wspominając jeszcze o zniesieniu miejsca *Jenerał-porucznika artylleryi*. Mówią, iż ministrowie także mają zamiar zmniejszyć o trzecią część swoje pensye. (*J.d.S.P.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 29 listopada.

Dnia 25, Król przyymował, na prywatném posłuchaniu *P. hrabiego Grote*, który złożył *J. K. Mości listy K. J. Mości Hannowerskiego*, które go akkredytuują przy dworze francuzkim, w godności nadzwyczajnego posła i pełnomocnego ministra.

— Przez postanowienie z dnia 26, ienerał-porucznik hrabia *Bertrand*, naznaczony jest dowódcą szkoły politechnicznej, a półkownik *Logriol* naznaczony jest drugim dowódcą pomienionej szkoły.

— Izba deputowanych przyjęła na swém posiedzeniu dnia 24, większością 261 głosow przeciwko 22, prawo, mające za przedmiot wstrzymanie wolności obwieszceń. Żadne pismo nie będzie mogło być, ani przylepione, ani ogłoszone, drogą publiczną, aż po uwiadomieniu zwierzchności o tytule, pod jakim chce je obwieszczyć.

— Zapewniają, że w rozważaniu swém w sprawie *P. Kergorlaya*, izba parów odwołała się do zasady swego pełnomocnictwa, w zastosowaniu kar za postępkę podlegające iey sądowi. Na posiedzeniu wtorkowém, po oznajmieniu przez *P. Segurier*, około godziny 5tej, że *P. dyrektor gerent gazety Quotidienne*, ma być sądzonym przez sąd kryminalny, *xiążę Fitz-James* nagał w mowie krok takowy, poczytany za nieprzyzwolity od całego sądu, na skutek której został przywołany do porządku. *P. Kergorlay* i dwa dzienniki były bronione przez *PP. Fitz-James, Lainé, Barbé-Marbois, Bernonville, Brezé, Dubouchage i Coestin*. Przeciwno nim, jak powiadaia, mówili *PP. Segurier, Broglie, Pasquier, Portalis, i Molé*. Zapewniają, że szanowny par został skazany większością tylko trzech głosow. Wiadomo, że sąd skazał większością czterdziestu głosow.

— Okolnik ministra oświecenia publicznego, datowany dnia 23 listopada 1830 roku, nakazuje rektorom użyć wszelkich, jakie są w ich mocy, środków, do zachowania postanowienia z dnia 16 czerwca 1830 roku, tyjącego się szkół duchownych drugiego rzędu. Postanowienia te zawierają: iż żaden nie może być obowiązany, tak co do zarządu, jak i do nauczania w domu edukacyi, zależącym od uniwersytetu, albo w szkołach duchownych drugiego rzędu, ieżeli nie ma na piśmie zaświadczenia, iż nie należy do żadnego zgromadzenia religijnego, nieprawnie osiadłego we Francyi. Równie też zabraniają one przyymować większej liczby uczących się zakonników nad tę, jaka jest naznaczoną dla kaźdey dycezyi przez postanowienia królewskie; otwierać inne szkoły jak tylko takie, które były, albo będą upoważnione przez szczególne postanowienia; przypuszczać iakiegokolwiek cudzoziemca; obowiązuje one, po 14 latach wieku, wszystkich uczących się zostających już dwa lata, do noszenia sukni zakonnej; szkoły duchowne drugiego rzędu, w których rozporządzenia te nie będą wykonywane, przestaną być uważanemi za takie i mają weyść pod wiedzę uniwersytetu.

— Przy końcu swej mowy o uporządkowaniu rachunków z 1828 roku, nowy minister marynarki poczytał sobie za obowiązek podać wkrótce izbie projekt do prawa, względem ucisku w obchodzeniu się z murzynami. „Rząd, mówi on, trzyma się honoru w odznaczeniu nastania nowego porządku rzeczy przez środki prawdziwie skuteczne przeciwko handlowi, który czyni hańbę dla ludzkości.

— Jenerał *Kordowa*, minister pełnomocny J. K. Mości w *Berlinie*, przybył dnia 17 do *Bayonny*, iadąc z Hiszpanii i udając się do przeznaczonego miejsca.

— Jenerał *Schneider*, który dowodził wojskiem francuzkiem w *Morei*, przybył do lazaretu tulońskiego; kwarantanna jego nie będzie trwać długo.

— Statki niderlandzkie, które znajdowały się w *Tulonie*, wypłynęły do *Hollandyi*.

— Zapewniają, że marszałek *Gerard* ma zamiar wyjechać dla obejrzenia fortec północnych, i że na Jenerała *Harrispe* włożono obowiązek wielkiego przeglądu wojskowego w departamentach pogranicznych na południu.

— Bankructwo *P. Demionnay*, bankiera w *Rouen*, rzuciło przestraszczać na całą *Normandyę*; sam *P. Demionnay* tego się nie spodziewał, i był uderzony apoplexyą, która każe się lękać o jego życie. Przypisują ten nieszczęśliwy wypadek prostemu wykupieniu przez szlachtę krajową wszystkich kapitałów, które powierzyła była temu bankierowi. Niewiadomo jeszcze o wielkości jego *debet* i o sposobach mających służyć do jego wypłaty.

— 25 pierwszych reprezentacyi dramy *Napoleon*, przyniosły 109,381 franków. Dochód z trzech ostatnich wynosił około 14,388 franków 10 centymów, a sala bramy *St-Martin*, była jeszcze liczniejszą, niż na wszystkich wieczorach.

— Piszą z *Tulonu*: Powiadają za rzecz pewną, że minister marynarki przez list telegraficzny dnia 18 tego miesiąca nakazał uzbrowienie się na stopie wojennej dwóm okrętom i sześciu fregatom, z których trzy mają po 60 armat. Przez inny list minister rozkazał postawić w gotowości dwa inne okręty i cztery fregaty.

— Dziennik *Przyszłość*, który wyszedł pod dyktando *Lamennais*, został zabrany dnia 25 na pocztę. Artykuł, który dał powód do jego zabrania, zawiera dwa występki podług ministerjum publicznego: pobudzanie do nienawiści i pogardy rządu, i zachęcanie do nieposłuszeństwa prawom.

— Akademia umiejętności, na posiedzeniu swém dnia 22 tego miesiąca słuchała czytanej noty, którą czterey iey członkowie przysłali, o biegu choroby *cholery* w *Rossyi*. Dokument przysłany przez tych praktykujących uczynił wielkie wrażenie na zgromadzeniu. Żądają oni prócz tego przekonania się o chorobie na miejscu. O godzinie 4tej akademii zamieniła się w komitet sekretny, i po długim rozważaniu uznając zupełną niedogodność żądania, zdecydowała że iniciativa należy do ministra spraw wewnętrznych.

— Komitet centralny *Towarzystwa Bulletin universel*, otrzymał od *P. Brougham* szereg zapytań, względem stanu oświecenia publicznego we *Francyi*, i prosił *P. Vatissénil*, aby się podjął odpowiedzieć na te pytania. Repport szanownego członka był w części przez niego czytany dnia 22 listopada przed towarzystwem *Bulletinu*. Druga część będzie czytana na posiedzeniu pierwszej soboty przyszłego miesiąca *grudnia*. To co słyszano w tym raporcie jest bardzo interesującym. Nie ma tam o niczem więcej, tylko o stanie szkół i nauczania, daje się tam czuć potrzeba ulepszeń, które koniecznie zająć powinny w formach i w metodach. Jestto taka xiążka, iakiey jeszcze w podobney materii nie było. Będzie ona przetłumaczoną i umieszczoną także w dzienniku edukacyi, który się wydaie w *Londynie*.

(J.d.S.P.)

Paryż d. 5 grudnia.

Birza paryzka. Pięć od sta, 90 fr. 89; trzy

od sta, 61 fr. 60; akcyje bankowe, 1625 fr. 50; pożyczka królewsko-hiszpańska 56½ fr.; pożyczka haitańska, 320 fr.

— Izba deputowanych; posiedzenie dnia 1 grudnia. Minister skarbu wstępuje na mównicę. „Mości Panowie, rzekł on, przychodzimy przełożyć, iżby krajowi przywrócić ogólny kapitał tego, co nazywają wynagrodzeniem, (indemnizacyą). Summy nieużyte mogą wynosić około 100 milionów, od kapitału tysiąca milionów. Indemnizacye zostały wypłacone z dochodów wielkiej xięgi, potem sprzedano je, puszczone w publiczny handel; nigdy nie mieliśmy myśli pozbawiać indemnizacye korzyści, iakiey udzielało im niesprawiedliwe prawo; lecz też nie uważaliśmy sobie za obowiązek zaniechać ogólny kapitał, który się jeszcze utrzymuje, a nie jest istotnie niczyją własnością. Każdy mógł ten ogólny kapitał uważać, chyba tylko za nieiaką próżną obietnicę, a nie za rzecz iaką wypadkową. Przekładamy summę tę użyć w latach: 1830 i 1831, które będą miały wydatki nadzwyczajne. Uymę się tej okoliczności dla uczynienia kilku objaśnień względem terażniejszego naszego stanu, oraz względem biegnących od niejakiego czasu pogłosek o wojnie; mamy zawsze nadzieję, iż pokoy w Europie nie zostanie przerwany. Gabinet zagraniczne nie przestają nam dawać zapewnienia swoich uczuć życzliwości i przyjaźni; zawsze możemy się spodziewać, iż pokoy ten nie zostanie zerwany takż z jednym sąsiednim mocarstwem, z którym mamy nieiakieś podobieństwo. Jednakże chcemy przewidywać wojnę, lecz przytym nie dozwoli *Francya*, iżby zasada niewdawania się została zgwałconą, a jeżeli woyna jest nieunikniona, trzeba dowieść, iż *Francya* czyniła wszystko, co mogła czynić dla iey uniknienia. W kilka dni, wszystkie nasze warownie zostaną ufortyfikowane, wojska nasze zostaną wsparte milionem gwardy narodowych, i, jeżeliby tego potrzeba zaszła, Król sam stanie na czele narodu. Powtarzam atoli: pokoy jest podobniejszym do prawdy, niżeli woyna; nie przestaniemy, dla utrzymania go, pracować przez negocyacye, a te negocyacye nasze będą zawsze wspierane 500,000 ludzi i milionem gwardy narodowych.”

Minister wojny składa potym projekt do prawa, względem wezwania do czynney służby 80,000 ludzi, z klasy 1830 r. Liczba ta jest potrzebna do zapełnienia różnych części armii, i zostanie wybrana w różnych departamentach, podług zwyczajai podziału, stosownie do etatu, przytym prawie dołączonego. Podział ten będzie urządzony na zasadach, sprawiedliwszych od tych, które uprzednio exystowały.

— Marszałek *Soult* odjął jenerałom, dowodzącym dywizyami, prawo usuwania officerów z kontrolli korpusów, lecz poprzedniczego postanowienia ministra wojny. — Marszałek ma skłonność do pracowitości, która przykrą jest przychodzącym z prośbami. Mówią, iż o 4 godzinie zrana, przyymie na audyencyą.

— Przez postanowienie królewskie, pod datą 15 listopada, składające się z 50 artykułów, szkoła politechniczna powinna, iakby za przeszłość, dostarczać ucznióm dla szkół szczególnych korpusów inżynierii i artylleryi, mostów i gościńców, kopalni, i t. d. Szkoła ta będzie zostawała pod wydziałem ministra wojny i mieć będzie rząd wojskowy. Każdego roku, w dniu 1 sierpnia, w *Paryżu* i innych znacniejszych miastach, będzie się odbywał publiczny examen, dla przyjęcia ucznióm; każdy ubiegający się będzie powinien złożyć świadectwa, dowodzące, że jest *Francuzem*, że oraz ma więcej nad 16 lat, a mniej nad dwadzieścia. Podofficerowie i żołnierze korpusów regularnych, będą mogli być przyjętymi w wieku nawet 24 lat, byleby tylko wystużyli dwa lata, pod chorągwią. Ustanowiono dwanaście burs, na każdy rok, na rzecz ucznióm niedostatnich. W szkole samey będzie dyrektor i dziesięciu profesorów, z których każdy będzie miał korepetytora. Zupełny kurs nauki będzie dwuletnim. Każdego roku, po zamknięciu kursu, wszyscy ucze-

niowie zostaną publicznie examinowani; przyręćm znajdować się będą urzędnicy wszelkiej służby, wyznaczeni przez ministra. Pierwszego roku examina posłużą do uznania, czy uczniowie mają być przypuszczonymi do słuchania drugiego kursu; po examinach drugiego roku, nastąpi przejście uczniów do służb publicznych. (J.d.S.P.)

WYPRAWA AFRYKAŃSKA.

Algier dnia 12 listopada.

Posłowie Beia tunetńskiego byli przytomnymi na paradzie i obrótach, które się odbywały przed bramą Babazuńską. Generał Clausel dał pod ich rozrządzenie statek parowy, na którymby powrócili do Tunetu. Korzystają tu z pięknej pogody do wyłożenia na brzeg mąki, win i różnych towarów; czynią to z ostrożności, gdyż zimną okrety mogą z wielką trudnością przybić do brzegu. Komunikacye z wnętrzem Afryki stają się codziennie bezpieczniejszemi i lepszemi; Beduini przyprowadzają bydło przywożą na targ do miasta artykuły żywności. Celem wojennej ienerała Clausel wyprawy było zdobyć *Belidz*, i mogący tćm miastem a *Algierem* urządzić pasmo stanowisk żołnierskich, dla strzeżenia komunikacyi. Jeżeli się ten projekt uda, wyruszą natychmiast przeciw *Media*, rezydencyi Beia *Titteri* i wypędzą tego zuchwałego buchtownika; pasmo stanowisk zostanie wtedy również urządzonem między *Medią* a *Belidą*. Wyprawa ta trwać będzie najwięcej dwa tygodnie; skutki iey powinny dopomóc osadniczemu ienerała Clausel projektom, które on popiera z tak wielką gorliwością; Go rodziny z dep. *Jura* już mu przyrzekło osadowić się w Afryce. Pewien przedsiębiorca francuzki otrzymał przywilej na założenie w *Algierze* teatru, na trzy lat; już się zajmują budowaniem sali. Ma także wychodzić w *Algierze* dziennik, pod imieniem *Beduin*.

— W *Kuryerze francuzkim* czytamy, co następuje:

„W gazecie naszej pod datą 21 paździer., donieśliśmy o rozsianych wieściach względem P. de la *Ferronnays*, który jakoby został mianowany gubernierem *Xiążęcia Bordeaux*, lub prezydentem reieney, ustanowionej w imieniu *Karola X*. Wieści te, pozbierane przez wielu dzienników, doszły, za pośrednictwem gazety *Kuryera francuzkiego*, do P. de la *Ferronnays*, który ciągle zostaje w *Neopolu*. Późnienie iego i jego uczucia tak są dalekimi od tych, które mu przypisywano, iż uznał za rzecz powinną, uczynić odezwę. Syn iego przesłał do P. *Pommier*, pełnomocnika iego w *Paryżu*, list następujący:

Neapol d. 9 listopada.

„Oto, mój kochany *Pommier*, proszę cię wyświadczyć mi ważną przysługę: w gazecie *Kuryera francuzkiego* wyczytaliśmy artykuł, uwłaczający mojemu oycu, i nieżyczliwym dając zapewne okoliczność do spotwarzania zanego iego charakteru. Rzecz idzie o jakiś mniemany manifest *Karola X*, i o ustanowienie, nie wiem, jakiego mniemanej reieney, której naczelnikiem jakoby ma być mój oyciec. Ktokolwiek zna mego oycę, łatwo się zgodzi na wyrażną tego zarzutu niedorzeczność; ale w chwili, gdy namiętności burzą się tak mocno, do jakiego stopnia wieść ta może być niebezpieczną, łatwo sobie wyobrażasz. Oto, ile tylko mogę, zaprzeczam temu kłamstwu, tym występniejszemu, że bardzo dobrze znam iest wykonanie przysięgi wierności mego oycę. Sam, podczas ostatniej mey podróży, złożyłem je *Królowi*. Jeżeli prywatne mego oycę położenie zmusza go do usunięcia się, to jedynie, iżby żył spokojnie i niepodległe. Używa on przez to wolności, która się każdemu należy. Upewniam, iż między nim a *Ex-Królem*, wszystko iest przerwanem, i że nic takiego nie przedsięwzemie nigdy. Co się tycze wydalenia się z kraju, byłoby to drugim głupstwem, o którym nigdy nawet

nie pomyśli. Byłby już we *Francyi*, po usunięciu się swoim z *Montigny* gdyby iego zdrowie, oraz mego brata *Alberta* i brzemienność mey żony nie zmusiły nas pozostać dłużej w łagodnym klimacie *Neapolu*. Jak tylko przeszkody te ustąpią, przyjeżdżamy do *Francyi*, przepędzać życie na wsi: oto są nasze projekta. Oyciec mój nie przestaje zanosić gorących i szczerych modłów o szczęście kraju swojego, któremu być pożytecznym, o! iakbysmy chcieli, aby mu ieszcze pozwoliło zdrowie iego, niestety! bardzo osłabione. Usilnie więc proszę W Pana, iżbys dostatecznie zbil to wszystko, co w gazecie *Kuryera francuzkiego* powiedziano względem mego oycę. Możesz W Pan wyrazić, iż mocno iesteśmy urażeni za to, że mogli mieć nas w podejrzeniu o nieprzychylność ku naszemu rządowi, i t. d.”

Ch. de la *Ferronnays*.

(J.d.S.P.)

BAWARYA.

Monachium dnia 26 listopada.

Wielu greków, którzy odbywają tu swoje nauki, w czasie wakacyi iesiennych zwiedzało swoją oycyznę i udało się przez *Tryest* do *Korfu*, *Zante* i *Peloponczu*: powrócili oni tu w bieżącym miesiącu, dla dokończenia swoich kursów. Wiadomości, które przywieźli z *Grecyi*, są w ogólności wcale zaspokajającemi. Spokojność panuje wszędzie, gdzie prezydent ma swój wpływ i ma go we wszystkich częściach kraju, oswobodzonego zpod jarzma *Turków*. Korzyści pokoju dają się tu czuć wszędzie: *Patras*, *Korynt* i inne miasta z gruzow swoich powstają; pola okryte są rolnikami; żniwa były tak obfite, że można było wywieźć część płodów do wysp *Jońskich*. (J.d.S.P.)

SZWAJCARYA.

Berna dnia 30 listopada.

Otrzymałone tu wiadomości o zamieszaniach, które były synikły w różnych miejscach *Szwajcaryi*, skłoniły rząd nasz do przygotowania środków obronczych i bezpieczeństwa, mogących utrzymać *Szwajcaryi* neutralność, względem spraw zagranicznych, a w razie potrzeby, zapewnić spokójność swoją wewnątrz. W wielu kantonach, gdzie umysły są wzburzone, dała się, jak powiadają, postrzedz nadzieia i przekonanie, iż *Berna*, iako dyrekcyny kanton, utrzyma konfederacyą. Ażeby, iestliby tego wymagała okoliczność, być pewnym wypełnienia tych projektów, natchnionych przez czysty patriotyzm, kilka oddziałów woyska w *Bernie* zostało oddanych do rozporządzenia (J.d.S.P.)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 11 listopada.

Hussein Basza, gubernator *Adryanopola*, pozwolił *Grekom* i *Bulgarom* nosić broni podczas ich podróży, odbywanych we własnych interesach. *Turkom* zabronił w miasteczkach chrześcijańskich przebywać, pod jakimbyż pozorem, bez szczególnego na to upoważnienia. *Hussein-Basza* dał *Grekom* także władzę odpierania siły siłą, w zdarzeniu potrzeby. Dnia 27 października, jeden okret przywiózł tu 30 koni, 4 osły i giraffę, postane w darze *Sultanowi* od wice-króla egipskiego; zwierzęta te wysadzono na brzeg w *Terapii*, a w kilka dni, członkowie ciała dyplomatycznego zostali, przez rozkaz *Sultana*, zaproszonymi, przyjsć widzieć je w pałacu *J. S. Mości*.

— Donoszą z *Syry*, że po oddaleniu się *Wielkiego Wezyra*, z większą częścią woysk iego, z *Bitogliu* do *Janiny*, kopy zbroyne znów się pokazały w całej *Rumelii* i *Macedonii*, gdzie popełniają grabieżę. (J.d.S.P.)

W ilno dnia 17 Grudnia r. s. 1830 roku.

P o d r a d.

1 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg komunikacji niniejszém wzywa życzących z pewnością i dostatecznemi ewikcyami do targu w nim, dnia 29 terażn. decembra odbyć się mającego, z ostatecznym przez trzy dni przetargiem, na dostawę do robot w przyszłym 1831 roku IV Dyrekcji windawskiej Wodney komunikacji potrzebnych różnego rodzaju materyałów i koni, w załączonej tu wiadomości poszczególnie wyrażonych, i wziąć za cenę mniejszą od oznaczonych w tey wiadomości; warunki zaś na tę dostawę, będą objawione przy tychże targach.

Za Sekretarza Masłow.

Wiadomość o drewnych i żelaznych materyałach i różnych innych potrzebach dla IV Dyrekcji windawskiej wodney komunikacji na 1831 rok, na które zostały już objawione ceny.

	Ilość.	R.	K.
Bierwion Dębowych:			
Dług. 5½ sąż. grub. 12 wierszkow	36	25	—
— 3½ — — 10 —	56	18	—
— 3 — — 10 —	16	15	—
— 5½ — — 8 —	56	12	45
— 3 — — 8 —	28	11	35
— 2½ — — 10 —	16	12	25
— 2½ — — 9 —	12	9	—
— 2½ — — 8 —	16	8	50
— 1½ — — 10 —	72	7	50
— 1½ — — 7 —	126	4	50
— 3 futy — 12 —	12	4	—
— 3½ — — 14 —	11	8	—
Desek Dębowych:			
Dług. 3 sąż. szer. 24 cali gr. 3 cali	27	8	—
— 3 — — 24 — — 2½ —	49	8	—
— 3 — — 24 — — 2 —	27	7	30
— 2 sąż. grub. — — 3 —	502	4	—
— 1½ — — — — 2½ —	18	2	50
— 1½ — — — — 1½ —	8	2	—
— 6 fut szer. 24 cali gr. 3 —	18	2	—
— 1½ sążni . . . . . 2 —	9	1	65
Bierwion sosnowych:			
Dług. 5 sążni grubości 8 wiers.	28	12	—
— 5 — — — 7 —	220	11	—
— 5 — — — 5 —	4	8	—
— 4½ — — — 8 —	30	10	—
— 4½ — — — 7 —	125	9	—
— 4 — — — 8 —	10	8	15
— 4 — — — 7 —	145	7	95
— 4 — — — 6 —	90	7	30
— 4 — — — 5 —	130½	6	—
— 3½ — — — 7 —	9	7	—
— 3½ — — — 5 —	17	5	—
— 3 — — — 8 —	278	6	—
— 3 — — — 7 —	174	5	45
— 3 — — — 6 —	16	5	—
— 3 — — — 5 —	195	4	50
— 2½ — — — 8 —	414	5	—
— 2½ — — — 7 —	790	4	25
— 2½ — — — 5 —	1200	3	75
— 2 — — — 7 —	16	3	75
— 2 — — — 6 —	14	3	—
— 2 — — — 5 —	12	2	50
Desek sosnowych:			
Dług. 4 sążni grubości 4 cali	6	4	50
— 4 — — — 3 —	140	4	—
— 4 — — — 2½ —	3926	3	30
— 4 — — — 2 —	231	2	40
— 3 — — — 3 —	270	2	80
— 3 — — — 2 —	10	1	80
— 3 — — — 1½ —	180	1	75
— 3 — — — 1 —	180	—	80
— 3 — — — ½ —	8	—	80
— 2½ — — — 4 —	1800	3	10
— 2½ — — — 1 —	10	—	65
— 2 — — — 4 —	490	2	50
Bierwion iodłowych:			
Dług. 5 sążni grubości 7 wiers.	14	6	10

— 5 — — — 6 —	8	5	90
— 5 — — — 5 —	7	4	40
— 4½ — — — 6 —	10	4	50
— 4 — — — 7 —	2	4	60
— 4 — — — 6 —	107	4	25
— 4 — — — 5 —	100	4	10
— 4 — — — 4 —	16	4	—
— 3½ — — — 6 —	6	4	—
— 3½ — — — 5 —	4	3	80
— 3½ — — — 4 —	2	3	45
— 3 — — — 7 —	2	3	35
— 3 — — — 6 —	30	3	10
— 3 — — — 5 —	536	3	—
— 3 — — — 4 —	5	2	95
— 2½ — — — 7 —	4	2	92
— 2½ — — — 6 —	15	2	70
— 2½ — — — 5 —	12	2	60
— 2½ — — — 4 —	2	2	25
— 2 — — — 8 —	4	2	64
— 2 — — — 7 —	7	2	40
— 2 — — — 6 —	7	2	10
— 2 — — — 5 —	330	2	—
— 2 — — — 4 —	3	2	—
— 1½ — — — 6 —	1	1	65
Desek iodłowych:			
Dług. 4 sążni grubości 3 cali	14	2	30
— 4 — — — 2½ —	1800	2	6
— 4 — — — 2 —	962	1	60
— 4 — — — 1 —	54	1	—
— 3 — — — 4 —	50	2	50
— 3 — — — 3½ —	6	2	10
— 3 — — — 3 —	280	1	80
— 3 — — — 2½ —	90	1	50
— 3 — — — 2 —	2000	1	40
— 3 — — — 1 —	800	—	67
— 2½ — — — 2½ —	10	1	29
— 2½ — — — 1 —	20	—	60
— 2 — — — 1 —	10	—	56
Żerdzi sosnowych:			
Dług. 3 sążni grubości 3 wiersz.	1200	—	50
— 3 — — — 2½ —	100	—	40
Żerdzi iodłowych:			
Dług. 3 — — — 3 —	300	—	45
— 3 — — — 2½ —	20	—	45
— 3 — — — 2 —	90	—	40
— 2 — — — 3 —	15	—	45
— 1½ — — — 1 —	10	—	10
Bierwion olchowych:			
Dług. 2 sążni grubości 5 wiers.	150	2	5
— 2½ — — — 5 —	150	2	75
Dyłow iodłowych:			
Dług. 4 sążni	20	—	60
— 3 — — —	190	—	45
— 2½ — — —	20	—	30
Drzewa grabowego podłuż. sąż.	570	1	—
Anszpugow brzożow. grub. 3 cali	1500	—	25
Drew sążni kubicznych . . .	1800	14	50
Tacek do wożenia ziemi sztuk	550	1	85
— — — — cegły . . .	60	2	—
Smoty pudow	540	1	90
Węgla czwarti	3350	1	20
Piasku czarnego sążni kubicz.	42	35	—
Gliny sążni kubicznych . . .	105	12	—
Kamienia dzikiego sążni kubicz.	110	24	—
Stal pudow	2 f.10	—	—
Zelaza czterokątnego w 2 cali	70	—	—
— — — — w 1 cal	56	—	—
— — — — w ½ cala	60	—	—
Zelaza w sztabach pudow . .	12	—	—
— w szynach	50	—	—
— w blachach sążn. kwadrat. 8 sąż.	8	—	—
Goździ 7calowe nacinanych sztuk	1300	—	—
— 7calowe okręgow. nacinan.	14200	—	—
— 6 — — — — —	12000	—	—
— 12 — — — — prostych	50	—	—
— 6 — — — — —	1900	—	—
— iednociosowych	26000	—	—

	Ilość.	R.	K.
— dwóciosowych	26000	—	—
— tróściosowych	49000	—	—
— 4 calowych w główkach szerokiach	9000	—	—
Lin okrętowych pudow	9	—	—
— — blokowych w 2 cali	7	—	—
Wierówek smolonych	5	—	—
Ołowiu	30	—	—
Pakul smolonych	85	—	—
Sadła wieprzowego	9	—	—
Kredy białej funtow	2	—	—
Laku czerwonego funtow	2	—	—
Łopat czerpakowych sztuk	100	—	—
— — zatytyckich albo okowanych	900	—	—
Łomow czyli big żelaznych	10	—	—
Toporów ciesielskich	10	—	—
Dłotów	4	—	—
Raszplów czyli pilników	2	—	—
Pił ręcznych	5	—	—
— — poprzecznych	4	—	—
Szrubsztak	1	—	—
Napilników w 18 cali w półokrąg	5	—	—
— — — — — trójkątowych	10	—	—
— — — — — małych trójkątowych	3	—	—
Swidrow w 2 cali	6	—	—
— — — — — 1½ —	8	—	—
— — — — — 1 —	10	—	—
— — — — — ¾ —	10	—	—
Swiderków	8	—	—
Kotłów czuhunnych 1½ ars. średni	1	—	—
Miech kowalski	1	—	—
Młotów kowalskich większych	2	—	—
— — — — — ręcznych	1	—	—
Srubłow	2	—	—
Nasiekow	1	—	—
Brodkow	2	—	—
Kleszczow kowalskich	5	—	—
Deska gwintowa większa	1	—	—
— — — — — małych	5	—	—
Heblow	2	—	—
Fuhanek	6	—	—
Kowadełko	1	—	—
Kowadeł wagą 20 funtowe	3	—	—
Zamkow wiszących większych	2	—	—
Szpagatu holenderskiego pudow	3	—	—
Fartuchow kowalskich	10	—	—
Rohoż sztuk	500	—	—
Koło do toczenia czyli ostrzenia	1	—	—
Oleju konopnego pudow	2 funt 10	—	—
Mochu sążni kubicznych	48	—	—
Cegły surowej	96000	—	—
Sit włosianych	4	—	—
Krat czyli rzeszot drobnych	6	—	—
Cebrow	125	—	—
Konewek	92	—	—
Wiader	78	—	—
Miech ręczny	1	—	—
Fajerka średnia	1	—	—
Kowsz do roztapiania ołowiu	1	—	—
Form strycharskich	300	—	—
Rydłow żelaznych z trzonkami	75	—	—
Koń czuhunnych z szwornami	30	—	—
Koczerha do pieca, w którym się wypala cegła	1	—	—
Stołów strycharskich	30	—	—
K o n i :			
Do odlewu archymedowemi szrubami	25000	1	95
Do machin dla mieszania wapna i gliny	1500	2	19
Do rozcierania hydraulicznego wapna i kitu	1500	2	49

(1500) Za Sekretarza P. Masłow.

1 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg komunikacyi ninieyszym wzywa życzących z pewnością i dostatecznymi ewikoyami do targu w nim, dnia 3 następnego ianuاری odbyć się mającego, na dostawę do robot letnich przyszłego 1831 roku IV Dyrekeyi windawskiej

wodney komunikacyi rozmaitych robotników ze wzięciem za cenę mnieyszą od objawioney już, a mianowicie: w ogóle cieśli 13,500 po rub. 2 kop. 45; mularzy 16,200 po rub. 3; kowali 1350 po rub. 2 kop. 55; wypalaczów 1350 po rub. 2 kop. 10, i parobków 90,000 po rub. 1 kop. 25. Warunki, podług których ma się uskatecznić dostawa robotników, będą objawione przy targach. (1499)

Za Sekretarza Masłow.

1 Ryski Ekonomiczny Komitet dróg komunikacyi ninieyszym wzywa życzących z pewnością i dostatecznymi ewikoyami do targow w nim, dnia 5 następnego meca ianuاری odbyć się mających, z ostatecznym przez trzy dni przetargiem, na dostawę dla robot letnich w przyszłym 1831 roku do III Dyrekeyi windawskiej wodney komunikacyi rozmaitych robotników i koni, ze wzięciem za cenę mnieyszą od objawioney już, a mianowicie: każdego dnia: cieśli od 15 apryla do 15 oktobra, 100, po rub. 2 kop. 48; kowali 11 po rub. 2 kop. 56; mularzy od 15 apryla do 1 iunii 160, od 1 iunii do 15 oktobra 300 po rub. 3 kop. 10; wypalaczów od 1 apryla do 15 oktobra 22, po rubli 2 kop. 15; parobków od 1 apryla do 15 oktobra 400 i więcey, po rub. 1 kop. 25 na dzień za każdego; i koni od 1 apryla do 15 oktobra 120 każdego dnia, po rub. 2 kop. 65 na dzień; na co będą objawione przy targach i warunki. Za Sekretarza Masłow. (1498)

Publiczna sprzedaż.

1 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszym ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikoyą za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Bohdanow z miasteczkiem tegoż nazwiska, obywatelki Marszałkowej Antoniny Czechowiczowey, położony w gubernii Wileńskiej powiecie Oszmiańskim, w którym, podług ostateczney 1816 roku rewizyi, liczy się 42, duszy włościańskich pfcii męskiej, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 24, drugi 27, a trzeci ostateczny 30 ianuاری 1831 roku. Życzący kupić ten majątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi, i widzieć w niej przedającego się majątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku (1503)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Пешрѣ Клейстѣ.

Секретарь Иванъ Солимани.

1 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszym ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikoyą za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Martyniszki, obywatela Grafa Symona Kossakowskiego położony w gubernii Wileńskiej powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostateczney 1816 roku rewizyi, liczy się 27 dusz włościańskich pfcii męskiej, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 21, drugi 25, a trzeci ostateczny 28 februاری następnego 1831 roku. Życzący kupić ten majątek,

mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niej przedaiącego się majątku inwentarz z otaxowaniem. Dnia 30 nowembra 1830 roku.

(1504)

Непременный Членъ Коллеж. Асс. и Кав. Клейспль. Секретарь Иванъ Солимани.

1 Magistratura Wileńska Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niej będzie przedawać się z aukcyynego targu oddany na ewikcyę za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Zezmy, obywatela Grafa Michała Kosakowskiego, położony w gubernii Wileńskiej powiecie Kowieńskim, w którym, podług ostatniey 1816 roku rewizyi, liczy się 38 dusz włościańskich płoi męzkiey, z całą należącą do nich ziemią i wszelkiem na niej zabudowaniem; ku czemu naznaczone zostały terminy do targow: pierwszy dnia 3, drugi 6 a trzeci ostatczny 9 marca następniacego 1831 roku. Życzący kupić ten majątek, mogą przybyć do Magistratury Powszechney Opieki w dniach oznaczonych pod czas sessyi i widzieć w niej przedaiącego się majątku inwentarz z otaxowaniem Dnia 15 decembra 1830 roku.

Непременный Членъ Пепль Клейспль. (1502)
Секретарь Иванъ Солимани.

Licytacya.

1 Magistrat Miasta Wilna, w spełnieniu rozporządzenia Kommissyi Radziwiłłowskiey, podaje do powszechney wiadomości, iż w terminach 1 dnia 18, 2 dnia 19, i 3 dnia 20 mca februaryi następnego 1831 roku, oraz w dniu przetargowym 23 tegoż mca februaryi odbywać się będzie w onymże Magistracie publiczna licytacya na wyprzedaż wiecznością za gotowe pieniądze domu Pana Karola Kuczewskiego w Wilnie na ziemi Radziwiłłowskiey, z obowiązkiem płacenia cōrocznie za terragia po zł. pol. 289 gr. 24 pód N. 786 sytuowanego, o r. sr. 716 k. 75, przy wyświeceniu roczney z onego intraty r. sr. 255 ocenionego, do iakowey licytacji aby Imć Ambieni iawili się w tém celu czyni się ninieysze ogłoszenie. Datt 1830 r. mca decembra 5 dnia.

(1485) Marcjan Straus Burmistrz Mias. Wilna.
Ignacy Misiewicz Regent.

Uwiedomienie.

1 Niżey podpisany podaię do powszechney wiadomości, iż za prawem wieczysto przedaźnym dat 27 gbra a 4 xbra w Sądzie Głównym Litew. Wileń. 2go Departamentu przyznany od Star. Hirszy Chaimowicza Murwicz nabyłem wiecznością różne schedy pod różnemi Numerami w mieście Wilnie położone; i do tego prawa spełniona została intromissya, ażeby o tém zawiadomić publiczność, iżby Hirszy Chaimowiczowi Murwiczowi nieczyniono naiego ewikcyę kredytu, gdyż tey równo z datą wydanego prawa nie ma, po zapisaniu więc oświadczenia dnia 12 xbra przed Aktami miasta Wilna, o dopełnionej zmōwności między Murwiczem a jego żoną. Ninieyszę awizacyę podaię własną ręką podpisać. Dat 1830 mca xbra dnia.

Icka Abramowicz Dancig.

Podrada.

2 Od Kommissyi N a y w y ż e y ustanowionej, dla wybudowania w Połocku Korpusu ka-

deckiego, ogłasza się: iż w niej będą odbywać się targi, na dostawę różnych do budowy materiałow i robotników, potrzebnych do naznaczonego w 1831 roku przebudowania w mieście Połocku byłego Jezuickiego klasztoru na korpus kadecki, iako to: drzewa, bierwion sosnowych; długości 5½ sążni, grub. 8 wier., 21 sztuk; dług. 5 sążni, grub. 7 wiersz, 17 sztuk; dług. 4½ sążni grub. 7 wier., 109 sztuk; dług. 4 sążni, grub. 7 wier., 103 sztuk; dług. 3½ sążni grub. 7 wier., 296 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 7 wier., 64 sztuk; dług. 2½ sąż. grub. 7 wier., 104 sztuk; dług. 2 sąż. grub. 7 wier., 91 sztuk; dług. 4 sąż. grub. 6 wier., 12 sztuk; dług. 3½ sąż. grub. 6 wier., 609 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 6 wier., 426 sztuk; dług. 2½ sąż. grub. 6 wier., 80 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 5 wier., 703 sztuk; dług. 2½ sąż. grub. 5 wier., 2 sztuki; bierwion iodłowych: dług. 7½ sąż. grub. 4 wier. 166 sztuk; dług. 6 sąż. grub. 4 wier. 222 sztuki; dług. 4½ sąż. szerok. 4 wier. 226 sztuk; dług. 3½ sąż. grub. 4 wier. 382 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 4 wier. 70 sztuk; dług. 2½ sąż. grub. 4 wier. 1756 sztuk; dług. 2 sąż. grub. 4 wier. 226 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 5 wier. 51 sztuk; belek: dług. 3 sąż. grub. 2½ wier. 10 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 2½ wier. 300 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1½ wier. 2284 sztuk; desek sosnowych z obu stron heblowanych: długości 3 sąż. grub. 2½ cali 7046 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1½ cali 576 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1 cal 212 sztuk; desek sosnowych w pód-heblowanych: dług. 3 sąż. grub. 2½ cali 9885 sztuk; dług. 3 sąż. grub. 1 cal 1516 sztuk; desek iodłowych brakownych: dług. 3 sążni grub. 1 cal 600 sztuk; dranic: dług. 3 arsz. 24,060 sztuk; goździ żelaznych: bez główek w 6 cali, 53,835 sztuk; do belek w 6 cali 38,410 sztuk; do desek w 4 cali 7,350 sztuk; w 3 cali 6,000 sztuk; z główkami szerokiemi: w 6 cali 6,050 sztuk; w 3 cali 56,250 sztuk; sufitowych 494,750 sztuk; żelaza w sztabach: szerok. 3 grub. ½ cala 8 pudow 37 funtow, szerok. 3 grub. 1½ cali 105 pud. 20 funt., szerok. 3 grub. 1 cal 107 pud. 20 funt., szerok. 2½ grub. ½ cala 540 pud. 5 funt., szerok. 2 grub. 1½ cali 195 pud. 5 funt.; czterogrannego: w 1½ cali 28 pud. 20 funt., w 1 cal 35 funt.; okrągłego: w 1 cal 52 pudy 5 funt.; obręcznego śrzedniego: 2 pudy 20 funt.; w blachach: 2 arsz. 12,430 blach, 1 arsz. 173 blachy; stali cementowanej 1 pud 20 funt.; rzeczy żelazne na urząd robione: zasuwek okiennych; w 6 wier. 238 sztuk, w 3 wier. 238 sztuk; do drzewi wpuskanych: w 12 wier. 20 sztuk, w 6 wier. 20 sztuk; zakrętek do furteczek 304 sztuki; zamkow wewnętrznych 18 sztuk, zewnętrznych 2 sztuki, klamek z przyborem 2 sztuki, zasłonek do piecow rossyyskich 34 sztuki, kruczokow do okien 411 sztuk, zawias kolankowatych 514 par, do furteczek 304 pary, zakrętki piecowe do wpuszczania powietrza ciepłego (душниковъ) z oprawą miedzianą 40 sztuk, drzwiczek kominowych z ramkami 157 sztuk, zasuwek kuchennych 8 sztuk; rzeczy ozuhonne: wjuszek piecowych z garniturem w 6 wier. 157 sztuk, drzwiczek piecowych 125 sztuk, płyt do kuchni angielskich z faierkami i drzwiczkami 4 sztuki, kotłow wielkości do 12 wier. 4 sztuki, cegły zielazistej czyli zinglastey 78,500 sztuk, czerwonej pierwszszych dwóch gatunkow 990,350 sztuk, wapna szarego niegaszonego sążni kubicz. 117½, wapna białego 4,135 pudow 25 funt., kafel z naroźnikami 11,650 sztuk, gliny sążni kubicz. 43, piasku 196½, alabastru 1,991 pud., mieszania z dziegciu i smoły 167 pud., smoły gęstej 15 pud., drotu: piecowego 12 pud. 22 funt., dachowego 3 pudy 31 funt., cienkiego 2 pudy 26 funt., oleiu konopnego 394 pud. 16½ funt., kredy oczyszczonej 193 pudy 11½ funt., czerlady 68 pud. 10 funt., sibirki 6 pud. 34 funt.; ochry: swiatley 410 pud. 37 funt., ciemney 41 pud. 37 funt., bleywasu angielskiego 152 pudy 36 funt., sadzy 9 pud. 9 funt., braunszteynu 6 pud. 20 funt., żygieldu 20 funt., indychtu 4 funt., minii 9 pud. 21 funt., zylbergleytu 9 pud. 21 funt.; umby 2 pudy 30 funt.; kleiu: stolarskiego 18 pud. 25 funt., tegiego stolarskiego czyli mezdrynnego 66 pud. 5 funt., krochmalu 15 pud. 33 funty, węgla pruskich

136g czwartki, wierówek smolonych w okrąg 2 cali 166 sążni, woyłokow pilściowych 114 sztuk, szkła półbiałego długi 12 i 11 wier. 4,950 sztuk, płyt kamiennych na stopnie schodowe długi 3 szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 122 sztuk; długi 2 $\frac{1}{2}$ szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 104 sztuk; długi 2 $\frac{1}{2}$ szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 158 sztuk; długi 2 szerok. $\frac{1}{2}$ arsz. grub. $3\frac{1}{2}$ wier. 304 sztuk; tafel łupkowych arszyna kwadratowego grubości 2 wier. 240 sztuk; w ułamkach do gruzowania sąż kubicz. 52 $\frac{1}{4}$, kamienia dzikiego drobnego sążni kubicz. 22 $\frac{1}{4}$. Mularzy 5681, do robot: dla obłożenia nanowo i poprawienia starych murowanych wodnych podziemnych rur, do naprawy i podmurowania fundamentow, i do wniesienia ścian wewnętrznych, do wykrzesania otworow na nowe drzwi i okna, z osadzeniem uszakow i obmurowaniem belek; dla zrobienia ceglanego pomostu na pułapach, na zdjęcie dachówki, rozebrania niepotrzebnego sklepienia i do wniesienia nowych budowli. Cieśli 5,762: do wyięcia starych drewnianych wodnych rur; do zrobienia podłog i osadzenia belek z nasysem na nich; do zrobienia i ustanowienia wiązania dachowego i nabicia łat z podbiciem potynkowanych sufitow; do zrobienia przedziałow pod schodowe sklepienia; do zrobienia buksztelow czyli krążyn z oszalowaniem ich po wierzchu i utwierdzeniem ze spodem. Stolarzy 2,226: dla zrobienia do okien i drzwi szuflad albo uszakow i t. d. Kiperów 20: dla naprawienia naczyń drewnianych. Tynkarzy 2,907: do tynkowania ścian tak wewnątrz iako i zewnątrz budowy. Pieczarzy 1,315: do smarowania czarnych podłog i t. d. Malarzy 2,183: do pomalowania okien i drzwi bleywasem i t. d. Slosarzy 17; kowali 795; strzecharzy do pokrycia dachow blachą żelazną i t. d. 2,731; szklarzy 202; brukarzy 118. Robotnikow w ogóle 13,374 do noszenia zbitych budowli starey cegły i t. d.; koni roboczych z uprzężą i furmankami 600. — Zatem życzący przyjąć na siebie dostawę wymienionych materyalow i robotnikow, zechcą przybyć dla targow podczas sessyi tej Komisyyi w mieście Połocku na terminy: dnia 14, 15 i 16 januaryi następującego 1831 roku z prawnemi ewikcyami dla zabezpieczenia przyjętego na siebie obowiązku. (1471)

Zgodno: Sekretarz Alexander Konstantynowicz.

O sprzedaży optycznych narzędzi.

2 Optyk i Mechanik Steyn, rodem z Bawaryi, który wkrótce z tego miasta odjedzie, ma honor uwiadomić szanowną publiczność, że on robi i sprzedaje rozmaitego gatunku optyczne narzędzia, ręcząc za trwałość i pożytek onych; mianowicie — 1mo) Rozmaite szkła do oczu; t. i. Kronowskie konserwy i szkła szlifowane według prawdziwej optyki; takoweż cylindrowe Szwajcarskiego i Czeskiego kryształu; służące mającym krótki wzrok i wzmącniające osłabione organa iego. Takowe okulary i szkła nie szkodzą wzrokowi, za pomocą którego każdy kupujący może sobie wybrać okulary według swoich oczu; za pomocą ich mający krótki wzrok, mogą czytać z daleka i z bliska — 2do) Wielkie perspektywy — 3tio) Składane mikroskopy znacznie powiększające — 4to) Rozmaite prospektywy — 5o) Zapalne szkła wgięte, cylindrowe i facetowane — 6vo) Camera obscura za pomocą której można zdejmować pejzaże w odległości 4rech mil kwadratowych. — 7mo) Laterna magica, która, małe obrazy zrysowane na szkle, wystawia na białej ścianie w zwyczajnej ich wielkości; kompas i słoneczne zegary, matematycz-

ne narzędzia, próby do wina, spiritusu i t. p. 3 barometry, termometry i palne maszyny. Nowo wynaleziona machina jednorodna z platyny i t. t. która się napętniająca i do użytku się stosująca i nie potrzebuje naprawy. Nowo wynaleziona lampa z platyny, która w krótkim czasie napętnia pokoy przyjemną wonią bez żadnego dymu i utrzymanie iey mało kosztuje. Życzący sobie mieć takową lampę, mogą o dobroci iey z doświadczenia się przekonać — Optyk ten bierze na siebie reperacyę wszystkich wyżej wymienionych narzędzi i będzie się starał zadosyć uczynić publiczności prędką iey exekucyą.

Ubodzy nie będący w stanie kupić sobie okulary i mający od doktora na piśmie świadectwo używać onych, dostaną ie bezpłatnie. J. Steyn.

Ma mieszkanie w domu Michela Zetela na przeciw Ratusza na Ulicy Niemieckiej. (1478)
Wolno drukować. Policmeyster Chrzęstowski.

2 Wystany furman z Wilna z końmi do Kietokoi roku idącego mca xbra 10 dnia traktem idącym na Giedroycie za karczmą Kozliszką w lesie Kietotańskim został napadnięty przez złodziei, odebrano mu koni z całą uprzężą, opis szerści następney: kłacz ciemno siwa rosta, 5 lat mająca, koń kasztanowaty na łbie łysina biała, cztery nogi białe, sanie łubne z dyszlem, koc i wilki na nogi, oraz dwie gunie wędziane w pasy ciemne granatowe, uprzęż na koniach ruska, z palonego rzemienia z bronzem. Ktoby o takich koniach i dalszych efektach powziął wiadomość raczy dać wiadomość do Policji Ziemskiej Wileńskiej, lub też do domu W. Mickaniewskiej przy ulicy Zamkowej; za co prócz wdzięczności przyzwoitą nagrodę odbierze. Dan 1830 mca xbra 14 dnia Wilno.

Albazy Malecki.

Wolno drukować. Polimeyster Chrzęstowski.

Wstrzymanie sprzedaży

3 Rada Opiekuńcza Moskiewska CESARSKIEGO Domu wychowania niniejszém ogłasza: iż naznaczone przez tę Radę przedaże za nchybieniem terminu nieruchomych załadniowanych majątkow, w nowembrze terażniejszego 1830 i następującego 1831 roku: w januaryi, februaryi i marcu, wypełniając Naywyższą JEGO CESARSKIEY MOŚCI wolę, wstrzymane zostały. Dnia 24 nowembra 1830 roku.

Expedytor Strasznirow.

(1476) Pomocnik Expedytora Pomerancew,

P o d r a d.

3 Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg komunikacyi niniejszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targow w nim, dnia 17, 18 i 19 następującego decembra odbyć się mających, na dostawę do Damby fortkomeckiej 200 sążni kubicznych ziemi, ze wzięciem za cenę mniejszą od objawioney niż po 4g rubli za każdy kubiczny sążeń. Warunki zaś na tę dostawę, będą objawione przy targach. Za Sekretarza Masłow. (1479)

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1830. d. 17 grudnia.

CENZOR Leon Borowski.